

ЕТИЧКИ КОДЕКСИ

у локалној самоуправи

Законитост

Непристрасност

Објективност

Транспарентност

Водич

за грађане/грађанке
за примјену Етичког кодекса
за изабране одборнике у
Скупштини града Градишка

Законитост

Непристрасност

Увод

Водич за грађане/грађанке за примјену Етичког кодекса за изабране одборнике у Скупштини града Градишка (у даљем тексту Етички кодекс) даје практична појашњења у вези са појединим, важним, аспектима примјене Етичког кодекса.

Овај водич је, прије свега, намијењен грађанима/грађанкама Градишке, како би јасније разумјели обавезе одборника/одборница у Скупштини града Градишка (у даљем тексту: Скупштина) као непосредно изабраних представника / представница грађана Градишке, а у вези са обавезама које за одборнике/одборнице проистичу из Етичког кодекса, као и обавезе тијела Града Градишка која су надлежна за праћење примјене Етичког кодекса.

Такође, овај водич за циљ има и повећање очекивања јавности у вези са етичким понашањем одборника/ одборница, те повећање повјерења грађана/грађанки у рад Скупштине. Због своје природе, као документа заснованог углавном на начелима, Етички кодекс захтијева појашњења и тумачења ради његове боље примјене у пракси. Из тог разлога, неопходно је непосредно ангажовање локалних власти али и најшире јавности, како би Етички кодекс истински представљао морални оквир одговорног понашања.

Водич

за грађане/грађанке
за примјену Етичког кодекса
за изабране одборнике у
Скупштини града Градишка

Објективност

Транспарентност

Етички кодекс

Скупштина града Градишка је, на сједници одржаној у септембру 2019. године, усвојила Етички кодекс. Одборници/одборнице Скупштине Града, као непосредно изабрани представници свих грађана у Граду Градишка, узајамно се обавезују на поштовање Етичког кодекса, а све у циљу јачања повјерења јавности, личног и политичког интегритета и ауторитета који припада Скупштини и њима као саставном дијелу Скупштине.

Одборници/одборнице су обавезни поштовати следеће основне принципе дјеловања: 1) Приоритет примјене закона и општег интереса, 2) Одговорност и искреност, 3) Забрана примања и давања мита и корупције, 4) Отвореност у саопштавању и односи са медијима, 5) Избјегавање сукоба интереса, 6) Одговорно управљање ресурсима и 7) Узајамно поштовање и уважавање.

У оквиру ових основних принципа, Етички кодекс утврђује и нешто конкретнија правила понашања одборника/одборница у вези са активним или пасивним подмићивањем; примањем или нуђењем поклона; обавезом спречавања сукоба интереса и управљања сукобом интереса; односом према учесницима на сједницама Скупштине и њених тијела; односима с јавношћу и др.

Етички кодекс обавезује одборнике/одборнице на етично понашање не само на сједницама Скупштине, већ и у ширем контексту односа према грађанима/грађанкама и јавности. Одборници/одборнице су дужни да испуњавају ове, високе, стандарде узорног понашања, које у домаћем језику означава највише етичке стандарде и моралне норме пожељног понашања појединца. Поред принципа и норми понашања прописаних самим Етичким кодексом, одборници/одборнице су дужни да се придржавају обавеза које проистичу из других прописа, а посебно оних који регулишу изборни процес, те спречавање сукоба интереса.

Законитост

Непристрастност

Шта представља кршење одредби Етичког кодекса?

Свако понашање одборника/одборница које је супротно, или није у потпуности у складу са принципима и правилима дефинисаним Етичким кодексом представља кршење одредби овог кодекса.

Тако ће одборник/одборница извршити повреду Етичког кодекса уколико је неоправдано одсутан са сједница Скупштине или њених тијела, уколико крши одредбе о сукобу интереса (нпр. обавља неспојиве функције или не пријављује сукоба интереса), уколико приликом вршења повјерених јавних дужности промовише политичке субјекте и др.

Често није у потпуности јасно да ли одређено понашање представљају повреду Етичког кодекса. Управо из овог разлога пријављивање сумње у повреду Етичког кодекса представља веома важан механизам, јер се без ових пријава не би могло ни сазнати за понашање одборника/одборница које можда представља повреду Етичког кодекса.

Водич

за грађане/грађанке
за примјену Етичког кодекса
за изабране одборнике у
Скупштини града Градишка

Објективност

Транспарентност

Шта могу/требају грађани/грађанке у вези са кршењем Етичког кодекса?

Кршење Етичког кодекса од стране одборника/одборница, а посебно она понашања за која је утврђено да представљају теже повреде, свакако изазивају сумњу у законит, одговоран и непристрасан рад одборника/одборница. Уколико се овакви случајеви не расправе и не ријеше на транспарентан начин, у складу са одредбама Етичког кодекса, то може подривати повјерења јавности и у рад саме Скупштине. Стога је изузетно важно да грађани/грађанке реагују на сваку сумњу да је дошло до кршења одредби Етичког кодекса.

Етички кодекс омогућава сваком грађанину/грађанки да пријави сумњу у повреду Етичког кодекса.

Пријаве се врше Етичком одбору као сталном радном тијелу Скупштине. Овај одбор броји седам чланова/чланица, од којих се предсједник и два члана бирају из реда одборника/одборница, а четири члана се бирају из реда угледних и афирмисаних грађана.

Пријава се доставља писаним путем, а у пријави се обавезно наводи у чему се састоји повреда Етичког кодекса, који су докази за повреду, те се обавезно наводи име и презиме пријавиоца. Етички одбор неће разматрати анонимне пријаве.

Такође, из практичних разлога, пријава би требала садржати и податке о одборнику/одборници за којег/коју се сумња да је извршио/извршила повреду Етичког кодекса, уколико је пријавиоцу идентитет одборника/одборнице познат, или податке о околностима конкретног случаја за који се тврди да представља повреду Етичког кодекса (вријеме, мјесто, о којој се радњи/догађају ради и сл.), уколико пријавиоцу није познат идентитет одборника/одборнице.

Пријава се подноси на обрасцу који је прилог Етичког кодекса који се може преузети на Интернет страници Града.

Пријава се подноси на сљедећу адресу:

Град Градишка, Скупштина града, Етички одбор за праћења кодекса, Видовданска 1а,
са назнаком

„Пријава кршења етичког кодекса за изабране одборнике у Скупштини града Градишка“.

Законитост

Непристрасност

Какве су обавезе надлежних тијела у вези са пријавама за повреде Етичког кодекса?

Свака пријава се обавезно разматра од стране Етичког одбора за праћење кодекса. Поступак се проводи у складу са Етичким кодексом, те у складу са Пословником о раду Етичког одбора.

Пословник о раду Етичког одбора за праћење кодекса можете преузети на веб страници Града.

Приликом провођења поступка, Етички одбор за праћење кодекса (у даљем тексту: Етички одбор) је обавезан да поступа по пријавама за утврђивање повреда одредби Етичког кодекса и овлашћен је да проведе поступак испитивањаоснованости пријаве, да проведе доказни поступак и да након тога утврди да ли постоји некаод повреда Етичког кодекса.

У вези са овим поступком испитивања, односно након окончања истог, Етички одбор ће:

- 1. Обавијестити подносиоца пријаве, уколико се у поступку испитивања пријаве закључи да није било повреде Етичког кодекса,**
- 2. Поднијети Скупштини извјештај о проведеном поступку, с приједлогом изрицања мјера прописаних Етичким кодексом, уколико у поступку испитивања пријаве утврди постојање повреде Етичког кодекса.**

О мјерама према одборнику/одборници, одлучује Скупштина.

Водич

за грађане/грађанке
за примјену Етичког кодекса
за изабране одборнике у
Скупштини града Градишка

Објективност

Транспарентност

Које мјере су прописане за повреде Етичког кодекса?

Етички кодекс прописује следеће мјере за утврђене повреде Етичког кодекса:

- 1. Умањење мјесечне надокнаде одборника/одборнице за 20% у трајању од једног мјесеца,**
- 2. Умањење мјесечне надокнаде одборника/одборнице за 20% у трајању до три мјесеца, уколико одборник/одборница понови повреду Етичког кодекса у току трајања мандата.**

Етички одбор је дужан обавјештавати јавносно свим случајевима када утврди да је било повреда Етичког кодекса, а утврђене повреде се објављују у „Службеном гласнику града Градишка“.

Поред наведених мјера, одређене теже повреде, односно понашања одборника/одборница у вези са одредбама о забрани активног или пасивног подмићивања, сукобу интереса и др, могу бити предметом поступака надлежних органа у оквиру прекршајних, кривичних или поступака за одлучивање о сукобу интереса, али се ови поступци наравно, воде у складу са другим прописима. Пријављивање повреда Етичког кодекса веома је важно и са овог становишта, јер може омогућити или барем повећати могућност да надлежни органи сазнају за неетично поступање одборника/одборница које указује на обиљежја прекршаја, кривичних дјела, или повреде републичких прописа о сукобу интереса.

Законитост

Непристрасност

Која су права грађана/ грађанки након пријаве повреде Етичког кодекса?

Дужност је Етичког одбора за праћење кодекса да пријавиоца обавијести у случају да је његова пријава одбијена услед недовољно доказа да је учињена повреда Етичког кодекса. Етички кодекс не обавезује да се пријавилац директно обавјештава у вези са осталим исходима његове пријаве, али оваква обавеза Етичког одбора за праћење кодекса произилази из општих обавеза транспарентности рада Града Градишка.

Прије свега, Етички одбор је дужан да најмање једном годишње извјештава Скупштину о примјени Етичког кодекса, те се ови извјештаји требају наћи на дневном реду сједница Скупштине, односно као дио годишњих извјештаја о раду Скупштине. Такође, а у складу са одредбама Закона о слободи приступа информацијама, свако грађанин се може обратити градским органима захтјевом за слободан приступ информацијама, те тражити информације о поступању по пријави повреде Етичког кодекса.

Захтјев за слободан приступ информацијама може се преузети на интернет страници Града.

**Етички кодекс, као и друге
документе и информације
можете преузети на интернет
страници**
www.gradgradiska.com

Водич

за грађане/грађанке
за примјену Етичког кодекса
за изабране одборнике у
Скупштини града Градишка